

INHOUD

INLEIDING	06
Hoofdstuk 1 TAKE A CHANCE ON ME	08
Hoofdstuk 2 I HAVE A DREAM	24
Hoofdstuk 3 THE NAME OF THE GAME	40
Hoofdstuk 4 MERRY GO ROUND	52
Hoofdstuk 5 MONEY, MONEY, MONEY	64
Hoofdstuk 6 WIJ SCHRIJVEN HET VERHAAL	76
Hoofdstuk 7 LOVERTJES EN PAILLETEN, ZIJDE EN SATIJN	90
Hoofdstuk 8 HET BEGIN VAN HET EINDE... EN DE NIEUWE OPBLOEI	104
MUZIEK EN PRIJZEN	118
NOTEN	120
FOTOVERANTWOORDING	123

HOOFDSTUK 5

MONEY, MONEY, MONEY

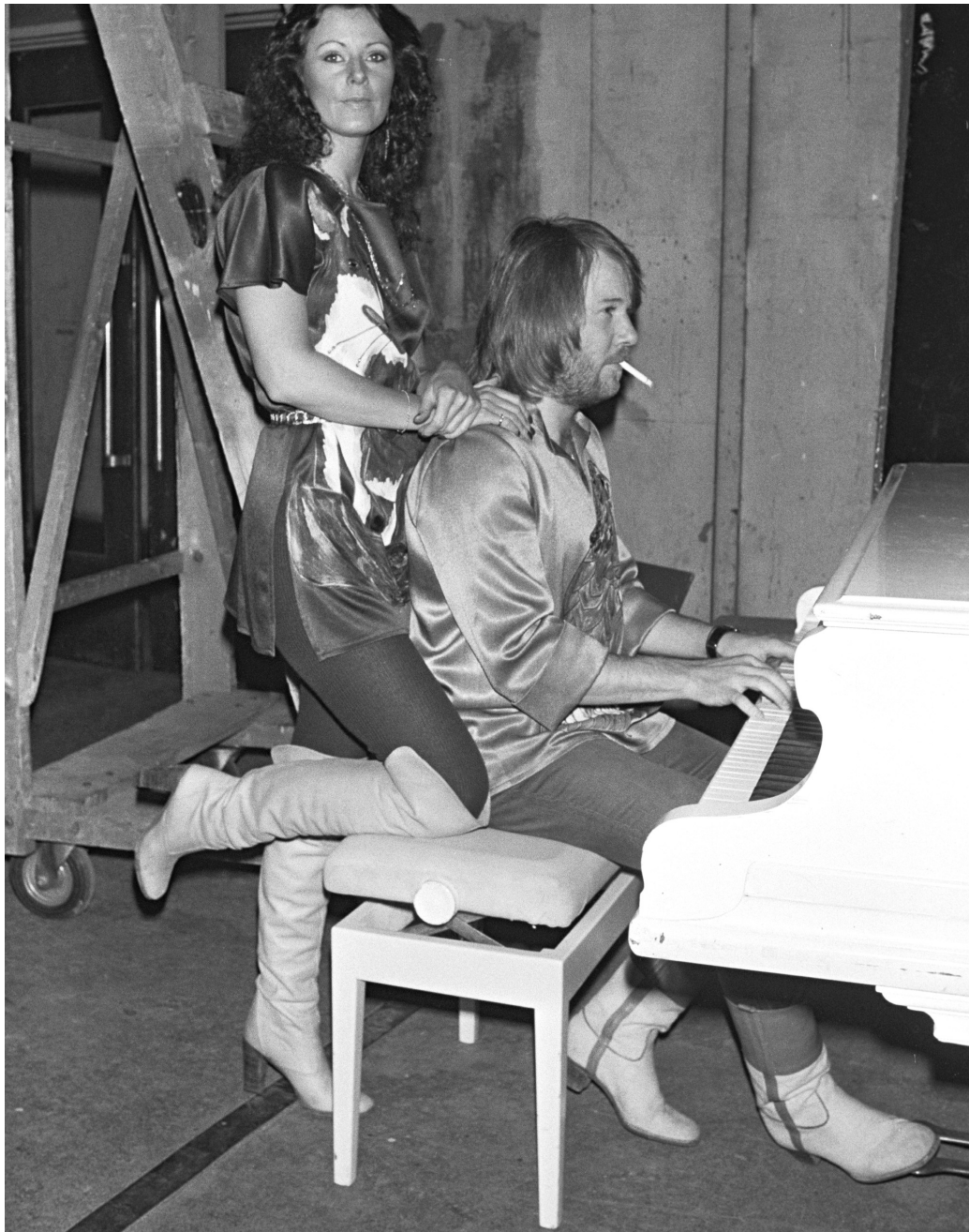

Benny trouwt met Frida.

1978

‘... Maar het pittigste waar de pers naar waarheid mee kon komen was het achterwerk van Agnetha, ‘een Zweedse nationale schat’, en inzoomen op het incident waarbij ze boos een haring door een kamer slingerde en Björn in het gezicht trof.’

*Take it easy with me, please
Touch me gently like a summer evening breeze
Take your time, make it slow
Andante, Andante
Just let the feeling grow
Make your fingers soft and light
Let your body be the velvet of the night
Touch my soul, you know how
Andante, Andante
Go slowly with me now
– Andante Andante*

In 1975 stelde het Zweedse tijdschrift *Tio i Topp* dat ABBA geen keus had dan om vrij van schandalen te blijven. Anders zouden ze de rechten op de bandnaam verliezen, iets waarover ze een overeenkomst hadden gesloten met een visbedrijf, dat onder dezelfde naam al sinds 1838 actief was. Belachelijk maar waar. Maar de media waren constant op zoek naar een barstje in het brandschone vernislaagje van de band. Het waren tenslotte de jaren '70, het tijdperk van seks, drugs en rock-'n-roll, waarin het bijna standaard was dat beroemdheden verwikkeld waren in schandalen of stierven aan hun uitpattingen.

Er waren natuurlijk geruchten in overvloed, met als favoriet dat van partnerruil tussen de twee stellen, en uiteraard ook veel flauwe grappen en vette knipogen over het 'Stockholmse' huwelijk van Frida en Benny – waarmee het feit bedoeld werd dat ze ongetrouwd samenleefden.' Maar het pittigste waar de pers naar waarheid mee kon komen was het achterwerk van Agnetha, 'een Zweedse nationale schat', en inzoomen op het incident waarbij ze boos een haring door een kamer slingerde en Björn in het gezicht trof.

Aan de seksueel vrije Zweedse samenleving – Zweden was in 1972 na Denemarken tweede land in de wereld dat pornografie legaliseerde – had de band de gemakkelijke acceptatie van hun seksualiteit te danken, die onmiskenbaar is in hun teksten (bijvoorbeeld *Gimme Gimme Gimme*, *Andante Andante* en *Voulez-Vous*).

Hun verbondenheid met de Zweedse softporno-industrie, die ook wel miniem was, werd gemakkelijk over het hoofd gezien. Vroeg in hun samenwerking hadden Björn en Benny de soundtrack bij *The Seduction of Inga* geschreven. En zowel Björn als Agnetha hadden in bepaalde fasen van hun leven rollen aangeboden gekregen in 'blue movies', iets wat Agnetha met een streng veto had verworpen. 'Ik zou over een aanbod om een film te maken heel serieus nadenken, ook al heb ik in feite kortgeleden een producer afgewezen. Die wilde me hebben voor het soort van wansmakelijke film waar Zweden tamelijk berucht om is geworden. Ik wil geen sexy imago creëren. Bij mij en bij ons allemaal is het de muziek waar het om gaat,' aldus Agnetha bij de presentatie van *ABBA The Movie*.

Toch waren haar podium-outfit en die van Frida in 1975 nog te sexy bevonden voor de Duitse televisie. Ze stonden geprogrammeerd voor een optreden in *Disco 75* van Ilja Richter. Hier moesten ze hun overbekende poezenpakjes uit de kast halen toen de minirokjes volgens de regisseurs te veel been toonden. 'Als ze dansen kun je gewoon hun onderbroek zien; dat kunnen we niet uitzenden.'

Voor het grootste deel van de wereld was ABBA evenwel helemaal niet in staat om ruig of wild te zijn, zelfs als ze hun best deden – hoewel de *Financial Times* in 2018 noteerde:

(Vorige pagina: ABBA, evenwichtig achter een roulettewiel in een Londens casino, 1978)
(Links: Benny en Frida backstage bij een Franse tv-show in 1978)
(Rechts: Agnetha in het soort jurkje dat te kort en gewaagd was voor de Duitse televisie)

(Linksboven: Agnetha en Björn, schaatsend tijdens de opnames van ABBA's eerste televisiespecial *ABBA in Switzerland*)
(Rechtsboven: Robert Hughes – die journalist Ashley Wallace vertolkt – met Frida en Agnetha in een droomscène van *ABBA: The Movie*)
(Onder: De koppels bij de Warner Cinema bioscoop, Leicester Square, voor de Britse première van hun film *ABBA: The Movie*, februari 1978).

"Het thema van seksuele bevrijding loopt als een rode draad door hun muziek, van de 17-jarige *teaser* in *Dancing Queen* tot de ridicule verleidingsscène in het klaslokaal, ten tonele gevoed in de video van *When I Kissed The Teacher*". Een journalist die in '76 het kantoor van Anderson bezocht, merkte een levensgroot schilderij van een schaars geklede jongedame op, 'het enige teken van decadentie in heel het bedrijf ABBA'.²

Toch was ABBA er niet afkerig van om met de fantasieën van het publiek te spelen. In een radio-interview in 1980 (gepubliceerd in het blad *Joepie*) geeft Frida toe dat ze aan naakt zonnebaden doet. 'Ik doe het voor Benny, hij vindt het zo leuker. We varen met ons tweeën met de boot ver de zee op en als we dan een paar kilometers uit de kust zijn, trek ik al mijn kleren uit en ga ik liggen zonnebaden.'³

HARDWERKEND EN GEZOND

Toch is het overheersende imago er één van hardwerkende, gezonde gezinnen die toevallig wereldsterren zijn. 'Alle vier zijn waarschijnlijk meer down-to-earth dan de meeste andere sterren op hun niveau,' legt ABBA--biograaf Carl Magnus Palm uit. 'Het is heel Zweeds. Hun verhaal is zo anders dan dat van een andere band. Zij hebben niet die intrigerende aspecten van drugs, psychedelica en al dat soort gedoe. En dat is juist intrigerend aan ze.'⁴

In *Bright Lights Dark Swadows* onthult Carl dat de band ambivalent staat tegenover softdrugs zoals marihuana. Björn heeft toegegeven dat hij er als tieneridool mee te maken heeft gehad. 'Want je deed het gewoon een paar keer. Dan hoor je over dingen als hersenbeschadiging en stop je ermee.'⁵

Hun imago, zo beweert Carl, schrikte anderen ervan af om met drugs naar hem toe te komen, en Benny en Frida heb ik het later bevestigd. In een interview In *The Guardian* vertelt Frida: 'Ik heb pas dat boek van Graham Nash (van Crosby, Stills & Nash), *Wild Tales* gelezen, en als je dan de levens die wij geleid hebben, de muziek die we maakten, de tournees die we deden, vergelijkt met hoe dat bij hun ging... Het is zo volkomen anders dan die scene. Maar het was een heel interessant boek. Hij schrijft echt open over drugs, alle soorten drugs. Ik veronderstel dat toen en daar de omgeving gewoon zo was. Wij leefden er niet in.'⁶

Toch is het moeilijk om ABBA's ontkenning te accepteren van sommige verhalen die het tot legende gebracht hebben, met name dat ze met Led Zeppelin aan het feesten geweest zijn. De rockreuzen maakten opnames voor *In Through the Out Door* in ABBA's Polar Studio's in Stockholm - en werden door niemand anders dan Björn en Benny ingevoerd in het lokale nachtleven – als verklaringen van Robert Plant op live-tv tenminste iets zijn waar je van op aan kunt.

‘... Hun verhaal is zo anders dan elk ander bandverhaal. Hun succes mondde niet uit in het veelvoorkomende verhaal van psychedelische drugs en dergelijke. Dat maakt ze zo intrigerend.’

– *ABBA biograaf, Carl Magnus Palm*